Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

OPENBAAR

TER BESLISSING

Datum
3 november 2022

Onze referentie
IENW/BSK-2022/252999

Opgesteld door
Bestuurskern
Afd Luchtruim en Regionale Luchthavens
Cluster B

Beslistermijn
Voor 15 november

Bijlage(n)
6

Aan M IenW

nota

Afronding participatieproces RTHA

Aanleiding

Sinds het najaar van 2020 werkt een externe projectorganisatie in opdracht van Rotterdam The Hague Airport aan de totstandkoming van een voorkeursscenario voor de ontwikkeling van de luchthaven. Dit gebeurt aan de hand van een uitgebreid participatieproces. Inmiddels is de afronding van het participatieproces in zicht en worden de einddocumenten op 15 november a.s. openbaar gemaakt. Met deze nota wordt u hierover geïnformeerd. Ook wordt u een concept Kamerbrief aangeboden waarmee u de Kamer kunt informeren over de afronding van het participatieproces.

Geadviseerd besluit

- Kennisnemen van de inhoud van de einddocumenten voor de afronding van het participatieproces voor RTHA.
- Akkoord gaan met bijgevoegde concept Kamerbrief en deze op 15 november a.s. te verzenden.

Kernpunten

- Ambitie van het participatieproces was om tot een gedeeld voorkeursscenario voor de ontwikkeling van de luchthaven te komen, dat kon dienen als basis voor de aanvraag van een Luchthavenbesluit.
- Na publicatie van het *Voorlopige pakket participatieproces* (VPP) op 12 april 2022 zijn achterbannen van de verschillende participanten geraadpleegd en werd duidelijk dat belangen en standpunten te ver uit elkaar liggen. Concreet gaat het vooral over bepalingen rond de openingstijden (onder andere nachtregime, extensieregeling) en de omvang van het vliegverkeer (wel of geen potentiële toename van het aantal bewegingen op jaarbasis). De extensieregeling is een uitzondering om onder bepaalde voorwaarden te laat te mogen landen vanwege vertraging.
- Daarom is in het participatieproces geconcludeerd dat geen gedeeld voorkeursscenario tot stand gebracht kan worden. Door de participanten is gezocht naar een vorm waarin het participatieproces afgerond kan worden. Daarbij is ervoor gekozen om de volgende documenten op te leveren:

    1. Een oplegger met uitleg over de opgeleverde einddocumenten,
    2. Een eindproduct participatieproces (EPP) waarin de bereikte inhoudelijke uitkomsten worden beschreven (en waarin ook helder wordt over welke punten verschil van inzicht bestaat),

3. Een cijfermatige doorrekening van het EPP (onder andere ten aanzien van geluid),
4. Een bundel met reflecties van participanten op het voorliggende EPP en
5. Een verslag van het doorlopen proces.

- De op te leveren einddocumenten zijn als bijlagen bij de concept kamerbrief opgenomen.
- Deze documenten zullen op 15 november 2022 worden gepubliceerd en openbaar worden gemaakt door de externe projectorganisatie.
- Vervolgens zal de luchthaven op basis van de uitkomsten van het participatieproces en de reflecties van participanten de voorbereidingen starten om te komen tot een aanvraag voor een Luchthavenbesluit. Eerste stap hierin is de aanbieding van een notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) voor het op te stellen Milieueffectrapport (naar verwachting eind 2022) door de luchthaven aan IenW. Deze NRD zal vervolgens door IenW ter inzage worden gelegd (naar verwachting begin 2023) en er zal onder andere advies worden gevraagd aan de Commissie voor de m.e.r. Belangrijk aandachtspunt bij de procedure op weg naar een Luchthavenbesluit is de verstrekking van een natuurvergunning door LNV. Een ontwerp vergunning is door LNV in februari 2021 gepubliceerd; over een definitieve vergunning lopen gesprekken tussen LNV en de luchthaven. Wanneer tot definitieve besluitvorming wordt overgegaan door LNV is onduidelijk.
- U wordt geadviseerd om de Tweede Kamer de einddocumenten aan te bieden en het vervolgproces te schetsen. Een concept Kamerbrief is bijgevoegd.
- Vanuit IenW-perspectief heeft een uitgebreid proces plaatsgevonden, in lijn met de opgave uit de Luchtvaartnota. Het heeft helder gemaakt dat een door iedereen gedeeld voorkeursscenario niet mogelijk is en laat ook zien waar de belangen en standpunten uiteenlopen.
- Alhoewel u nu nog geen formele rol heeft in relatie tot het participatieproces, komt de vraag op wat het ministerie van de uitkomsten van het proces vindt en welke gebruiksruimte u in het vast te stellen Luchthavenbesluit wilt opnemen. Een hard kwantitatief beoordelingskader is hier niet voor, omdat (nog) geen harde normen op de publieke belangen uit de Luchtvaartnota beschikbaar zijn. In de Luchtvaartnota is dan ook geschetst dat normen stapsgewijs worden ingevoerd. Bij het (nog) ontbreken van normen zal de keuze voor RTHA een (politieke) afweging vergen waarbij naast draagvlak in de regio ook inhoudelijke opgaven uit de Luchtvaartnota moeten worden betrokken, zoals:
  - Luchthavens moeten zorgen voor een reductie van geluid(hinder).
  - Luchthavens moeten zorgen voor het verminderen van de uitstoot van CO2 en schadelijke stoffen.
  - Luchthavens kunnen groei verdienen, indien de hinder aantoonbaar omlaag wordt gebracht.
- Voorgesteld wordt om hierover snel nader met u over door te praten.

Krachtenveld

Inhoudelijk

In het participatieproces bestond vooral spanning tussen de belangen en standpunten van enerzijds bewoners en decentrale overheden en anderzijds luchtvaartmaatschappijen en gebruikers. Vanuit bewoners wordt aangegeven dat meer gedaan moet worden aan hinderbeperking door beperking van het verkeer in de nacht en de randen van de dag en daarnaast door geen groei mogelijk te

maken. Luchtvaartmaatschappijen geven aan operationele flexibiliteit en groeiperspectief nodig te hebben voor een rendabele operatie en om terugverdiencapaciteit te hebben voor verschillende investeringen in duurzaamheid (zoals vlootvernieuwing).

Proces
De vereniging Bewoners tegen vliegoverlast Rotterdam (BTV) en de bewonersvertegenwoordiger van de gemeente Rotterdam hebben het participatieproces verlaten en afstand gedaan van het proces omdat zij onvoldoende hun belangen gediend zagen. In de gemeente Rotterdam is in 2022 een motie aangenomen waardoor de gemeente de uitkomsten van het participatieproces niet zal onderschrijven en de gemeente in de laatste fase van het proces alleen als toehoorder heeft deelgenomen. In Provinciale Staten Zuid-Holland is een motie aangenomen waarin wordt gesteld dat het participatieproces als mislukt moet worden beschouwd. De gemeente Lansingerland heeft u een brief gestuurd waarin aandacht wordt gevraagd voor de inzet op hinderbeperking en het er zorg voor dragen dat RTHA geen overloopluchthaven van Schiphol wordt. Tot slot heeft de gemeente Schiedam laten weten een brief aan IenW te zullen sturen waarin ook aandacht wordt gevraagd voor de inzet op hinderbeperking.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1.	Concept Kamerbrief	Kamerbrief waarmee eindproducten aan Tweede Kamer worden aangeboden.
2.	Bijlage 1 bij Kamerbrief: Oplegger einddocumenten	Oplegger met beschrijving van opgeleverde einddocumenten participatieproces
3.	Bijlage 2 bij Kamerbrief: Eindproduct participatieproces	Eindproduct met beschrijving van inhoudelijke voorstellen
4.	Bijlage 3 bij Kamerbrief: Doorrekening Eindproduct participatieproces	Rapport met cijfermatige doorrekening eindproduct
5.	Bijlage 4 bij Kamerbrief: Reflecties	Bundel met reflecties op eindproduct door deelnemende participanten
6.	Bijlage 5 bij Kamerbrief: Procesverslag participatieproces	Verslag van onafhankelijke procesorganisatie over doorlopen proces